

Enguany toca Sexenni, i això, a Morella, és sinònim de molta joia. La capital dels Ports, tan enorme en extensió i bellesa com petita en demografia, té la peculiaritat de celebrar cada sis anys la seua festa grossa, per a la qual es prepara amb cura i dedicació durant els cinc anteriors.

Joaquim Puig i Ferrer, nascut a la vila el 4 de gener del 1959 i alcalde des del 1995, és el nou cap visible del socialisme valencià. El sisè secretari general del PSPV-PSOE després de Joan Pastor (1978-1979), Joan Lerma (1979-1997), Joan Romero (1997-1999), Joan Ignasi Pla (1999-2007) i Jorge Alarte, que ho era des del setembre del 2008. Com els predecessors, el seu nom comença per jota, però a Puig tothom li diu *Ximo*.

De tracte proper i amable, aquest periodista va fer el salt a la política activa amb l'aterratge de Lerma a la Generalitat, quan va ocupar-se de la relació amb els mitjans. De seguida s'integrà als òrgans de direcció del partit i assumí responsabilitats institucionals: diputat provincial, diputat a les Corts, diputat al Congrés, on va estrenar-se el desembre passat... Però, per damunt de tot, Puig és l'alcalde de Morella. Una alcaldia que abandonarà prompte per a centrar-se en la direcció del PSPV i en el càrrec de portaveu socialista d'indústria que té assignat a la cambra espanyola.

Dotze mesos abans del Sexenni hi ha l'Anunci, que els morellans aprofiten per a fer un tast de la gatzara que vindrà. El confeti envaeix la població, on s'apleguen milers de persones, però mentre celebrava el de l'any passat, Puig rumiava d'optar novament –com el 2008– a liderar la federació valenciana del PSOE. I aquest altre anunci va arribar molt més de pressa que no el festívol: només va caldre que el seu cercle de confiança –Alfred Boix, Antoni Such, José Manuel Orenego, Vicent Sarrià– l'animara a fer el pas.

L'estreta derrota a l'11è congrés nacional –on va obtenir el 48% dels vots– i el desencís generalitzat amb la gestió d'Alarte eren elements a tenir molt en compte, com també uns altres de purament taticistes: l'aproximació a Leire Pajín –clau en la victòria d'Alarte– o les simpaties creixents que també rebia de Ciprià Ciscar.

Tot plegat va possibilitar que Ximo

Ximo Puig, nou secretari general del PSPV-PSOE, saluda els delegats del 12è congrés de la forma-

L'Anunci

Ximo Puig és el nou secretari general del PSPV-PSOE. El 61% dels 525 delegats del 12è congrés nacional l'han escollit en substitució de Jorge Alarte, que abandona la direcció amb un suport del 34% i dues fites històriques: és la primera vegada en què la gestió de l'equip eixint rep un suspens majoritari i en què un secretari general del PSPV perd un congrés.

La formació enceta la nova etapa amb una comissió executiva nombrosíssima que, a més de Puig, compta amb dos referents evidents: Leire Pajín i Francesc Romeu.

ció diumenge passat, dia de la clausura.

Puig, després d’haver unit esforços amb el secretari general —“la teua victòria serà la meua victòria, i la teua derrota, la meua derrota”, va proclamar en un comitè nacional anterior a la derrota del 22 de maig— i d’haver coordinat la campanya de les eleccions estatals del 20 de novembre, iniciara per segona vegada la cursa que tenia com a meta encapçalar el partit.

I quan s’hi va decidir, a partir de la tardor passada, cada full que ha caigut del calendari ha estat una autèntica llosa per a Alarte, absolutament incapaç de capgirar el desencís que imperava a la formació. A 38 anys, després d’haver-ne estat tan sols tres i mig a la direcció del partit i d’acumular nou mesos com a portaveu a les Corts, Jorge Alarte passa a ser un dels cadàvers polítics més joves de la història política valenciana. Encara més que el seu antagonista, l’ex-president Francisco Camps, a qui no va deixar d’atacar fins a foragitar de la Generalitat.

Avís de suïcidi. Si el cas dels vestits era el clot on tard o d’hora seria soterrat Camps, el 12è congrés nacional del PSPV-PSOE era la fi d’Alarte. El primer va tenir una trentena de mesos per a fer-se’n la idea, però el segon únicament n’ha tinguts un parell. Dos mesos en què la seua continuïtat com a secretari general va evolucionar de dubtosa a difícil, de difícil a improbable, i d’improbable a directament impossible. Malgrat això, com Camps, Alarte es va posar la bena als ulls i va repetir-se mil i una vegades que arribaria fins a la fi. I la fi ja ha arribat.

Divendres 30 de març Alarte accedia al paranimf de la Universitat d’Alacant amb unes expectatives de victòria tan minses com les seues ganes d’arribar a un acord amb els altres aspirants a la secretaria general.

Perquè d’aspirants, no sols hi havia Puig. També Francesc Romeu, com el 2008, i l’advocat Manuel Mata, un seductor en temps de crisi que a les primàries de la ciutat de València ja havia demostrat capacitat de captivar els militants sense gaudir d’una colla gaire gran al seu costat.

Però Alarte, entestat a continuar endavant ni que al davant hi veiera un mur, ha tirat pel recte i ha rebut una bona trompada. En compte de tancar un acord previ —com va suggerir-li fins i tot la direcció federal, de la seua corda— amb Puig, va abocar-se a una entesa utòpica amb Romeu i Mata, que deien ací i allà que calia tombar-li la gestió. El mal menor, mantenir si més no el càrrec de portaveu a les Corts, ha quedat sepultat per la conseqüència de tanta gosadia: una derrota severa davant els 525 delegats que el condemna a ser, com Camps, un diputat ras al parlament valencià. Ànimes bessones.

El secretari general va obsedir-se a plantar cara a tots aquells que l’esperaven amb les dents i les ungles ben esmolades. Ni tan sols quan constatà la seua inferioritat a la mesa del congrés i a la comissió electoral, no va voler retirar-se. Ni tampoc *in extremis*, disabte de matinada, quan la majoria de delegats —de manera inèdita a la història del PSOE, no sols del PSPV— va deixar-se estar de companyonies i va votar contra el seu informe de gestió. No. Alarte va morir optimista, tan optimista com havia obert el conclave la

vice-secretària general federal, Elena Valenciano.

Encoratjada pels resultats electorals a Andalusia i a Astúries, Valenciano va insistir a dir que calia bandejar el pessimisme i pensar que la remuntada socialista ja havia començat. Resident a Altea (Marina Baixa) però madrilenya de naixement i militància, la número dos del PSOE va reconèixer també una assumpció de culpes que, en part, alliberava Alarte de tanta rêmora penosa. Va admetre que “l’executiva federal podria haver fet més en favor del PSPV” i va garantir “ajuda plena” a partir d’ara, “cosa que no sempre ha succeït”. Alarte, a diferència de Puig, va apostar per la candidatura d’Alfredo Pérez Rubalcaba al recent congrés de Sevilla.

Leire Pajín, amiga de Valenciano però enfrontada internament amb ella pel suport que la benidormera va oferir a Carme Chacón, s’ho mirava com una delegada més, despullada de l’aurèola omnipotent que li proporcionava el títol de secretària d’organització federal. Un estatus que li va permetre de decantar l’11è congrés del PSPV, en aquell cas per a barrar el pas a Puig. Aquest divendres, en canvi, Pajín havia irromput alegre i distesa de bracet del morellà i de Joan Ignasi Pla, que també tenia comptes pendents amb Alarte des que, l’endemà de la desfeta electoral del 2007, se’n va erigir com a alternativa.

Sigui com sigui, la presència intimidant de la triple P —Puig, Pajín, Pla— tampoc no va liquidar l’optimisme inherent d’Alarte, que va adreçar-se al plenari amb decisió i sense nervis, en el moment de defensar el seu informe de gestió. Res a veure amb el discurs dispers i tremolós del 2008.

Davant el seu tribunal popular particular, Alarte va repartir responsabilitats entre tots i cadascun dels militants —“és la gestió de tots nosaltres, no sols la meua”— i va destacar-ne els aspectes més reeixits, entre els quals, és clar, la denúncia de la corrupció del PPCV i la retirada de l’agenda política diària d’un tema que “angoixava” el PSPV: el debat hídic.

Va dedicar més atenció al primer punt, conscient que també ha despertat crítiques pel monocultiu que, segons alguns, ha practicat. Alarte, però, va

PSPV-PSOE

El congrés nacional dels socialistes valencians d'enguany passarà a la història: és la primera vegada que els delegats suspelen la gestió de

dir que “vam trobar el taló d'Aquil·les del PP i ens vam decidir a atacar-lo” i va atribuir la dimissió de Camps a “la feina en favor de la dignitat mampresa pels socialistes valencians”. Va destacar el valor la feina d'Ángel Luna –portaveu parlamentari la legislatura passada– i els aplaudiments que aquest va rebre Luna van superar els que poc després suscità una referència a José Luis Rodríguez Zapatero.

Alarte, que va fer el discurs de balanç majoritàriament en català, va passar-se al castellà en parlar d'“Alacant” alhora que defensava aferrissadament el retorn a l'estructura comarcal, desvirtuada el 2008, quan José Blanco n'imposà una de provincial. “He demanat a Rubalcaba que ens atorgue autonomia per a recuperar les comarques i regular les quotes de militant”, va comentar.

Abans de cedir el testimoni a la cinquantena de delegats que digueren la seua en el debat de la gestió, Alarte els va emplaçar a “reconèixer com a propi cada rengló de la història del PSOE” i va considerar que “allà on no hem pogut arribar, no ha estat per manca de voluntat, sinó de mitjans”. “He donat la cara tot i saber que me la partirien”, va dir, i va suplicar més temps “perquè arrele el nostre missatge”. “Vull escoltar-vos; després decidirem allò que col·lectivament decidim, i estarà bé, perquè haurem fet un exercici de

democràcia interna”, va concloure de manera boirosa.

279 afiliats –el 57,5%– van mostrar-se fermes i van mantenir el vot contrari a la gestió que ja havia triomfat a les agrupacions –amb un 70%– durant el procés d'elecció de delegats; 158, el 30,6%, van dignificar una mica el paupèrrim 18% de suport que la gestió havia rebut fins aleshores. Siga com siga, la desfeta no va fer reflexionar Alarte.

La revenja del 2008. Des de l'època de la transició democràtica, a les acaballes dels anys 70, que en un congrés nacional del PSPV-PSOE no hi havia una revenja entre dos aspirants a la secretaria general. El radical Joan Pastor i el moderat Joan Lerma van protagonitzar aquell torcebraç; el contemporani, més aviat generacional, també té el seu vessant ideològic. Perquè Puig, més enllà de la filiació

Tan sols un de cada tres delegats al congrés va aprovar la gestió d'Alarte d'aquests tres anys i mig

termista que s'entossudeix a negar, representa un discurs més valencianista i lligat als valors tradicionals del progressisme, mentre que el d'Alarte resulta més temperat i desapassionat.

Si Alarte, amb l'ajuda de Pajín i de Ciscar, va superar amb escreix el 2008 el nombre d'avals que calien per a superar el tall, en aquesta ocasió anava més justet: n'hi va aportar, a les dues de la matinada de dissabte, 146, el 27%. Mentrestant, Puig, ara amb l'ajuda de Pajín i de Ciscar, en presentava el màxim permès –158, el 30%– i en blocava vora un centenar més. El desequilibri era evident.

Romeu i Mata van quedar-se més o menys lluny del 20% requerit; el primer, bastant, perquè amb prou feines en tenia lligats 34, i el segon, amb una setantena llarga, ni tan sols no va poder rebre'n de sobrants d'Alarte, cosa que hauria convingut a tots dos. Mata, per a poder parlar davant els delegats i jugar-s'ho tot al vot secret, i Alarte, per tal de dividir el vot crític envers ell. El cara a cara amb Puig, per contra, el condemnava a la derrota.

'Alea iacta est'. I la derrota va arribar l'endemà, després dels esforços d'Óscar López –secretari d'organització federal i bon amic d'Alarte– per a convèncer-lo, en va, de la conveniència d'una resolució pactada. Ni la reedició

l'executiva eixint –a l'esquerra–, un fet clau en la derrota d'Alarte davant Puig, que va comptar, com el 2008, amb el suport de Romeu.

de l'acord de Puig amb Romeu, que li complicava encara més l'existència, no el va fer desistir. Hi hagué al·locucions davant el plenari, i totes dues, sobretot la de Puig, van recordar les del 2008. Amb el mateix ordre.

El primer a dir-hi la seua fou el morrellà, que va recórrer a un reguitzell de llocs comuns de la socialdemocràcia moderna que li garantien el suport dels fidelitzats i podien fer-li somniar algun vot dels seguidors de Mata. Va estrenar-se amb referències al compromís dels socialistes amb els treballadors, les dones i els serveis i prestacions de titularitat pública. Va esmentar també els joves, “als quals han partit la cara als carrers de València en un exemple de rebel·lia”, i el món sindical, amb què va considerar urgent “estrènyer-hi els llaços”.

“Al País Valencià no sols aturarem la dreta, com els companys andalusos i asturians; ací la guanyarem”, va exclamar a continuació. De la batalla contra la corrupció, va dir que “no és una qüestió de dreta o d'esquerra, sinó de decents o d'indecents, i forma part de l'ADN del PSPV”. Contra el model del PP, Puig en va proposar un de “socialdemòcrata, feminista, valencianista i europeista”, per aquest ordre; i en el camp econòmic, fonamentat en “la innovació, la indústria tradicional i el sector terciari”.

Es va intitular “valencianista, però no nacionalista” i va abanderar “un valencianisme integrador, que s'entenga des de Pilar de la Foradada fins a Vinaròs” i que vetlle pel corredor mediterrani, “davant una dreta que sempre mira cap al mateix costat”.

Internament, va garantir debat als comitès nacionals, “que tornaran a durar tot un dia i no sols unes poquetes hores”, i va comprometre's a doblar la militància, a més d'oferir suport i assessorament als centenars de regidors del PSPV que són a l'oposició, “on fa molt de fred”. “Els donarem mantes”, va afegir, i més tard va atacar aquells que –com Alarte– defensen l'elecció directa del secretari general per sufragi directe dels militants “i després, a Sevilla, hi voten en contra”.

Va avançar que, en cas de guanyar, lluitaria per aconseguir “un únic misatge, amb moltes veus” i una direcció paritària. Va picar l'ullet a la direcció

federal amb una frase *made in Camps* –“Rajoy vol esborrar la Comunitat Valenciana, però Alfredo Pérez Rubalcaba la posarà al mapa”– i va avisar que “la primavera socialista espanyola començarà ací, a la Comunitat Valenciana”, una fórmula que va alternar amb la de País Valencià. “Molts volen un país diferent, fem-lo possible!”, va emfasitzar.

A la part final, Puig va fer servir l'expressió “sempre d'esquerres” que l'àvia li deia quan era adolescent, per bé que sense el “tu, xiquet” i l'explicació que sí que havia completat tres anys i mig abans. I una malícia potser inspirada en algun precandidat a la secretaria general: “Hem de ser coherents, i si defensem l'escola pública, hi hem de dur els nostres fills.”

Alarte, a diferència de Puig, va prioritzar el castellà en el seu discurs i va apanyar-se a certificar que comparteix “tots els valors que ha expressat Ximo”. Sabor de l'acord d'aquest amb Romeu, va fer esment als delegats que li eren proclius i també als del descartat Mata, i els va demanar ajuda per a “tancar la ferida oberta el 1995 [en perdre la Generalitat] que encara no ha cicatritzat”. Va contraposar el terme “futur” a Puig i va criticar les “segones voltes” que “únicament generen alternatives internes de poder”. Respecte a l'episodi de Sevilla, Alarte va reblar que “allà no hi va guanyar ningú, només el PSOE”.

La negativa d'Alarte a pactar amb Puig li impossibilita de continuar com a síndic a les Corts

La nova executiva, que ara té 69 membres –36 més que no l'anterior–, rebé el suport d'Alfredo Pérez Rubalcaba. Alarte, en segon terme, ja és història.

Va insistir en la seua condició de diputat a les Corts –a diferència de Puig, a qui va excloure– i en la possibilitat de fer oposició a Alberto Fabra de manera directa i periòdica. I va acusar aquells qui li retreuen un excés de temps en la denúncia de la corrupció del PPCV: “Sempre hem criticat la corrupció, sí, però mai no ens havíem criticat entre nosaltres pel fet de criticar-la tant.”

Alarte tampoc no va eludir el flanc municipalista i va fer referència als bons resultats aconseguits pel PSPV “a llocs com Alcoi, Mislata, Ontinyent, Xàtiva, el Pinós, Castalla, Cullera...”. Moment que l'alcalde de Benidorm –present al recinte i enemistat amb el secretari general des de la moció de censura del 2009– va aprofitar per a aixecar-se i absentar-se'n. Un dels motius de la separació exprés d'Alarte amb Pajín es feia evident a ulls de tothom.

“Hem d'unir-nos als sectors més avantguardistes de la societat i nosaltres, no representar el paper de fa trenta anys”, va insistir Alarte, que va acomiadar-se com havia començat: “Companys que donàveu suport a Francesc i Manolo: allibereu-vos, sigueu valents, compartim compromisos.”

El resultat de la votació no oferia sorpreses, però: Puig obtenia 321 vots (el 61%), Alarte 179 (el 34%), n'hi havia 24 de blancs (4,5%) i un de nul. La roca sòlida que afermava el poder de Puig va rebre, en bloc, els suports que havia arrecerat Romeu, i fins i tot

alguna deserció d'Alarte de darrera hora, fruit del cavall perdedor que semblava ser. Paral·lelament, Alarte no aconseguia captar la massa de Mata, que tan sols va seduir en part. L'altra, se'n va anar a l'abstenció i va invertir les il·lusions al procés de primàries obertes –a la francesa, amb implicació dels simpatitzants– que determinaran el candidat a la Generalitat del 2015. Un procés que se celebrarà el 2014 i que promet emocions fortes [vegeu requadre].

Comarques, país... Els delegats han aprovat majoritàriament no sols les primàries a la francesa, sinó també la recuperació de l'organització comarcal i la normalitat amb què han de fer servir la fórmula “País Valencià”, per bé que han remarcat la preferent de “Comunitat Valenciana”.

Un pas més enllà, sense dubte, és la validació del sistema d'elecció directa –mitjançant el vot dels delegats– del secretari general. Cosa que implica que

Puig presenta la renovació del projecte socialista com l'avantsala del retorn a la Generalitat

aquest hauria estat el darrer congrés que ha escollit el màxim dirigent del partit, una teoria que la pràctica pot contradir.

Perquè, en efecte, aquest és un dels temes més roents al si del socialisme valencià i espanyol en general. Referents del PSPV van defensar al País Valencià aquest model, però després, al conclave federal de Sevilla, van fer costat a Rubalcaba i no hi van donar suport. Rubalcaba mateix ha ajornat fins a una convenció pròxima el debat en qüestió, que significaria, en cas d'aprovar-se, una revolució absoluta.

Un mitjà eixamplat. De moment, la revolució ha arribat a la direcció de la federació valenciana, que passa de tenir 33 membres a tenir-ne 69. Perquè diumenge, quan es va fer la votació de la nova executiva nacional, els delegats van tenir un cert ensurt de veure una comitiva tan llarga: a més de la presidència honorífica –que ha recaigut en Maria Teresa Sempere, històrica militant d'Elx– i de la secretaria general que a partir d'ara ostentarà Puig, l'estructura és mastodòntica.

Una vice-secretaria general en poder de Leire Pajín, que ha passat de ser la número tres federal a la número dos valenciana. Immediatament per sota seu, Francesc Romeu, investit vice-secretari –sense cognom– i portaveu de l'executiva; i Ciprià Ciscar, encarregat de les relacions polítiques. Amb rang de vice-secretària però sense ser-ho, com

Quin candidat a la Generalitat?

Pajín, membre de la nova executiva, com Romeu (baix). Dalt, a la dreta, el precandidat Mata.

Ximo Puig ha mostrat la seua determinació a presentar-se a les eleccions primàries –que previsiblement tindran lloc la tardor del 2014 i seran obertes a militants i simpatitzants– per a les quals es designarà el candidat del PSPV-PSOE a les eleccions valencianes que –previsiblement, també– tindran lloc el maig del 2015. Podria no ser l'únic aspirant, però.

De fet, Manolo Mata, que a les primàries de la ciutat de València del 2010 va obtenir un significatiu 43% tot i competir contra tot l'aparell, ja ha anunciat la intenció de concórrer-hi. Sap molt bé que connecta amb la ciutadania i amb capes del partit que, en el cas d'una elecció directa, actuarien alliberats i moguts pels sentiments.

Amb tot, no és Mata qui més ha de preocupar Puig en una presumpta cursa per la candidatura a la Generalitat. Perquè, de fet, de possibles competidors, en té a la seua executiva: Leire Pajín i Francesc Romeu, els mateixos que li han permès d'atènyer el 61% dels vots dels delegats al 12è congrés. L'una, perquè ha estat desplaçada a Ferraz i té al País Valencià l'únic escenari de rehabilitació política; al congrés amb prou feines si representava el 10% dels delegats, però una bona tasca interna des de la vice-secretaria general podria aplanar-li el camí.

Romeu, de la seua banda, si fa no fa té el mateix suport intern que Pajín, però la seua ambició és absoluta, sincera, i consisteix a encapçalar la llista socialista al País Valencià. El seu rang de portaveu de l'executiva –que reduirà encara més les aparicions públiques d'un Puig que tampoc no és portaveu a les Corts– pot afavorir-lo, i de quina manera.

Un altre possible aspirant podria eixir de les Corts: la persona que relleve Alarte com a síndic i que, amb el suport d'alguns dels actors ja esmentats, vulga rendibilitzar-ne el protagonisme. L'ex-secretari general, aquest sí, sembla descartat. Qui el coneix assegura que el seu equip es desintegrarà de seguida.

Ciscar, hi ha la secretària d'igualtat, l'ex-directora de l'Institut de la Dona estatal, Rosa Peris. I, ara sí, cinc vice-secretaries d'àrea, que són ocupades per Alfred Boix –organització–, José Manuel Orengo –relacions institucionals–, Miquel Soler –acció i integració social–,

Ana Botella –política econòmica– i Ana Barceló, de política autonòmica.

Hi ha 24 secretaries d'àrees, amb camps tan variats com l'"aliança intergeneracional" o "mobilització i dinamització". I, per si no n'hi havia prou, 35 vocals. En total, 69 càrrecs en què

hi ha presents totes les famílies però que no van evitar un suport tímid per part dels delegats. El retard amb què va arribar al plenari –i el desencant dels perdedors del congrés, alguns dels quals ni tan sols van assistir-hi, diumenge– va menar a un 65% de suport. 303 vots a favor, 158 en blanc i vuit de nuls.

Ara resta saber qui ocuparà la sindicatura a les Corts, qui s'enfrontarà dialècticament a Fabra a les sessions de control. Autoanul·lat Alarte, per no haver accedit a una negociació que evitara la votació de secretari general, Ana Barceló, ex-alcalde de Saix (Vinalopó Mitjà) i de l'òrbita de Pajín és la més ben situada, sense descartar Rafael Rubio, Francisco Toledo o Francesc Signes. Alarte té difícil fins i tot de seure a la mesa de la cambra, atès que això implicaria haver de desplaçar un dels dos ocupants actuals –Àngel Luna o Carmen Martínez– i comptar amb la complicitat del PP, que podria aprofitar l'avinentesa per a situar un membre seu en detriment d'un de socialista. La possibilitat que esdevinga diputat ras, com Camps, encara agermana més aquests dos protagonistes principals –fins ara– de la vida pública valenciana.

Tot plegat ja serà responsabilitat de Puig, que ha elaborat una executiva tan àmplia que sembla un grup parlamentari alternatiu. Puig, tot siga dit, presenta aquesta renovació del projecte socialista valencià com l'avantsala del retorn a la Generalitat. Un anunci com el que va fer l'any passat, any d'Anunci a Morella, als seus homes de confiança, quan els va dir que es presentaria a la secretaria general. Ara els ha confirmat que està decidit a presentar-se a les properes eleccions valencianes.

La sensació de desgast del PPCV comença a prendre cos –ni que siga producte d'un miratge– i l'aspiració de conformar un govern de progrés amb Compromís i Esquerra Unida, també. El socialisme valencià, embenat fins al coll i malmès de tantes batalles, ja se sap insuficient per a derrotar el PP. Puig, amb el seu discurs amable i l'empenta característica dels habitants dels Ports, vol ser-ne el salvador. Abans, però, haurà de salvar-se ell mateix, cosa que Alarte no ha aconseguit.

Victor Maceda